

1. møde

Tirsdag den 2. oktober 1973 kl. 12.

Aldersformanden (Horn): Høje ting, mødet er åbnet.

I henhold til grundloven er folketinget i dag trådt sammen til sit første møde i det nye folketingsår.

Som det medlem, der længst har haft sæde i tinget, påhviler det mig at lede valget af tingets præsidium og tingssekretærer.

Til tingets valg af medlemmer til udvalg, kommissioner og hverv er anmeldt følgende valggrupper: en gruppe på 89 medlemmer: socialdemokratiet, socialistisk folkeparti samt Johan Nielsen og Knud Hertling, en gruppe på 31 medlemmer: det konservative folkeparti, en gruppe på 30 medlemmer: venstre, og en gruppe på 27 medlemmer: det radikale venstre.

I henhold til gruppernes indstilling er til formand valgt *Skytte*, til første næstformand *Grete Hækkerup*, til anden næstformand *Hanne Budtz*, til tredje næstformand *From* og til fjerde næstformand *Morten Lange*.

I henhold til forretningsordenen skal der endvidere i dette møde vælges 6 tingsekretærer. I henhold til gruppernes indstilling er hertil valgt følgende medlemmer: *K.J. Mortensen*, *Søren B. Jørgensen*, *Arne Larsen*, *Bo Kristensen*, *Kofoed* og *Ole Vig Jensen*.

Tinget er hermed sat, og jeg beder den højtærede formand om at overtage formandspladsen.

Formanden: Jeg takker for den tillid, som tinget har vist mig ved at genvælge mig til at lede arbejdet. Jeg skal bestræbe mig på efter bedste evne at opfylde de pligter, der påhviler mig som tingets formand.

Først har jeg den glæde på tingets vegne at udtale et hjerteligt velkommen til Hendes Majestæt Dronning Margrethe, til Hans kongelige Højhed Prins Henrik og Hendes Majestæt Dronning Ingrid samt til repræsentanter for højesteret, der som folketingets gæster overværer tingets første møde i det nye folketingsår. Hjertelig velkommen.

Inden statsministeren får ordet for at indlede arbejdet i dette folketingsår, vil vi mindes Sveriges konge, Gustav VI Adolf, som den 15. september afgik ved døden i en alder af 90 år.

Også her i Danmark, hvor vi med vemod havde fulgt meddelelserne om, hvordan kongens kræfter langsomt ebbede ud, måtte meddelelsen om hans død gøre et stærkt indtryk.

Gustav VI Adolf blev Sveriges konge i 1950 67 år gammel, en alder, hvori mange mennesker med god ret mener at kunne trække sig tilbage efter et livs arbejde. Han gik imidlertid med styrke og interesse ind til sin gerning som statsoverhoved, og han udøvede sit hverv på en måde, der vandt ham respekt og anerkendelse fra alle sider. Dette gav sig på hans 90 års dag forrige år udslag i en varm hyldelse fra hele det svenske folk.

Gustav VI Adolf var et højt kultiveret og kundskabsrigt menneske med vidtspændende interesser. Han fulgte nøje med i den stærke udvikling på alle samfundslivets områder, som i hans tid fandt sted i Sverige, og han accepterede de demokratiske og parlamentariske ideer i tiden. Hans indstilling gav sig udslag i et godt og positivt samarbejde med den svenske regering og den svenske rigsdag.

Hans interesse for videnskab og kunst er velkendt. Han kunne i kraft af sin indsigt

[Formanden.]

på de områder, han særlig dyrkede — især arkæologien — under andre forhold have skabt sig en videnskabelig løbebane.

Sit valgsprog „Pligten fremfor alt“ har han i usædvanlig grad efterlevet både som statsoverhoved og som menneske. Også uden for Norden vandt han respekt og beundring, og han kom til at stå som et ideal af en demokratisk konge.

Kongen var gennem familieskabets bånd nært knyttet til det danske kongehus. Vi forstår det savn, som kongens død efterlader hos hans nærmeste, og vor medfølelse samler sig naturligt om hans datter, Hendes Majestæt Dronning Ingrid, og hans barnebarn, Hendes Majestæt Dronning Margrethe.

Jeg udtaler til sidst ønsket om fremgang og lykke for Sverige og dets unge konge, Carl XVI Gustav.

(Medlemmerne påhørte stående formandens mindeord.)

Jeg giver herefter ordet til statsministeren, for at han kan give den i grundlovens § 38 omhandlede redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

Statsministeren (Anker Jørgensen): Danmark tilhører et af verdens rigeste og højest udviklede områder. Vi har efter international målestok en høj levestandard og en høj social og kulturel standard. Det rige samfund har imidlertid sine egne problemer, som er vidt forskellige fra dem, som man tidligere skulle løse. Problemerne er først og fremmest af født af den hastige velstandsudvikling. Men på sin vis er de lige så vanskelige som dem, tidligere generationer mødte.

Lad mig nævne de mest betydningsfulde problemer:

Over for inflationen må vi effektivt sætte ind, hvis vi skal sikre den økonomiske vækst og den høje beskæftigelse.

Den fortsatte industrialisering og den rivende tekniske udvikling stiller os over for den opgave at bekæmpe den tiltagende forurening og sikre et miljø, som fremmer menneskelig trivsel.

Behovet for at gøre samfunds- og produktionslivet mere demokratisk gør sig gældende i stigende grad. Medejendomsret og øget medbestemmelsesret er spørgsmål, som er sat på dagsordenen rundt om i Europa.

Det er på denne baggrund og i dette helhedsbillede, vi må vurdere den øjeblikkelige økonomiske situation og mulighederne for at løse de reformopgaver, vi er stillet over for.

Det er i dag et år siden, den danske befolkning traf sin beslutning om Danmarks indtræden i De europæiske Fællesskaber.

Vort medlemskab af EF giver Danmark en række nye muligheder. Det giver os samtidig direkte medbestemmelse og medansvar inden for EF og for EF's holdning over for verden udenfor.

Med EF har vi fået en bedre samordning af de ni landes bestræbelser for at løse de økonomiske problemer. Tidligere skabte de enkelte landes økonomiske politik ofte vanskeligheder for andre lande. Vi kan endnu ikke være tilfredse med forholdene, men væsentlige fremskridt er gjort.

Vi har i det forløbne år haft en udvikling i den økonomiske aktivitet, der i mange henseender er tilfredsstillende. Beskæftigelsen har hele året igennem været rekordagtig høj.

Tilslutningen til EF medførte en stærk vækst i landbrugserhvervets indtægter og valutaindtjening. Samtidig har gunstige udlandskonjunkturer givet grundlag for en fortsat stigning i industrieksporten.

Erhvervsinvesteringerne har ligeledes været inde i en tilfredsstillende stignings-takt. Det gælder ikke alene landbrugets investeringer, hvor tilslutningen til EF har budt på iøjnefaldende fordele. Det gælder